

Domače vesti

Konvencija poljske bratske organizacije

V Clevelandu se vrši konvencija Poljske narodne jednote, ki je ena največjih bratskih organizacij na svetu. Ustanovljena je bila pred 67 leti ter šteje danes 300.000 članov. Njeno premoženje znaša 45 milijonov dolarjev. Charles Rozmarek iz Chicaga je glavni predsednik.

Pogreb

Pogreb pokojnega John Svetice se bo vršil v sredo jutraj ob 9:30 uri iz Zeletovega pogrebnega zavoda na 458 E. 152 St. v cerkev Marije Vnebovzete na Holmes Ave. pod vodstvom Grdinovega pogrebnega zavoda, nato pa na pokopališče sv. Pavla.

Podr. št. 48 Sansa

Nocoj ob 7:30 uri se vrši redna mesečna seja podr. št. 48 SANSa v Slov. del. domu na Waterloo Rd. Radi važnosti se je se prouči društvene zastopnike in članstvo podružnice, da se udeleži polnoštevilo.

Ne bo piknika

Zaradi proslave SNPJ, ki se bo vršila v Clevelandu preko praznika, je direktorij Slov. društvenega doma na Recher Ave. prestavil svoj piknik, ki bi se imel vršiti prihodnjoo nedeljo, za nedoločen čas.

Policija sodi, da poznava morilce Di Cillo-a

Detektivi, ki so na delu, da bi razvozlati roparski umor klavničarja Antona Di Cillo-a, ki je bil ustreljen na svojem domu v Chesterlandu, menijo da je zločinom povezana ista trojica, ki je pretekli mesec v Clevelandu oropala kontraktorja Sama Lombardo in zbežala s \$1.300.

Councilman Kovačič nima opozicije

Anthony Kosan, ki je vložil kandidatske peticije za councilmana v 23. vardi, je naznanil, da se je premislil in peticije umaknil. To pomeni, da sedanji councilman Edward Kovačič ne bo imel protikandidata niti pri primarnih in torej tudi ne pri rednih volitvah v novembru. On je edini član mestne zbornice, ki torej lahko že danes reče, da je njegova ponovna izvolitev zagotovljena.

Nov grob

MATT PLESKO

V nedeljo jutraj je po kratki boleznii umrl Matt Plesko, star 67 let. Stanoval je na 3155 St. Clair Ave. Doma je bil iz Koprivnice, kjer zapuščala tri otroke. V Clevelandu ne zapuščala ožjih sorodnikov, toda neke sorodnike ima po Ameriki. Pogreb se bo vršil v sredo popoldne ob 1. uri iz Zeletovega pogrebnega zavoda na 6502 St. Clair Ave. na pokopališču Whitehaven.

DE GAULE USTVARIL POLITIČNO STRANKO

PARIZ, 25. avgusta—General Charles De Gaulle je danes formalno naznanil, da je njegova stranka Zbor francoskega ljudstva stopila na politično pozornico. De Gaulle vztraja, da so njegova glavna tarča francoski komunisti. Pozval je tudi člane drugih strank, naj podprejo njegov "zbor", češ, da bo ta zbral okrog sebe ljudi z različnimi političnimi prepričanji.

V Jugoslaviji je ves narod na delu, poročā T. Andrica

Potujoči reporter "Cleveland Pressa" Theodore Andrica, ki se že več mesecev nahaja na potovanju v centralni Evropi, je po obisku Češkoslovaške in Madžarske pred kratkim dospel v Jugoslavijo. Njegova poročila iz Prage so bila večje del ugodna. V Budimpešti je našel ulice polne beračev in kar ga je tam najbolj presenetilo, pa so bila krđela otrok, ki so proti plačilu plesali, igrali na instrumente in izvajali razne trike. V ostrem kontrastu s tem položaje mv Budimpešti, pa ni videl v Belgradu nobenega beračenja in mesto, ki je bilo v vojni zelo porušeno, je danes čisto in večji del popravljeno.

V svojem zadnjem poročilu iz Beograda se Andrica bavi z veliko delavnostjo za obnovo dežele in priznava, da je Titova vlada v tem pogledu vrši ogromno delo, ne glede na to, da je mogoče argumentirati glede metod, in ali je delo "prostovoljno ali ne." Tozadevno piše: "Izjava se direktno in indirektno pritisk vseh vrst na vse ljudi brez izjeme, da delajo trdo, ne samo pri svojem rednem poslu, temveč tudi, da nudijo 'prostovoljno' tudi mnogo dodatnih ur dela na cestah, šolah in drugih javnih projektih. "Mnogo ljudi, ki so drugače v polnem soglasju s Titovo vlado, dejansko izražajo skrb, da se bo narod prehitro utrudil, ako se bo sedanji tempo dela nadaljeval, ako vlada ne bo preskrbelala tudi nekoliko razvedrila. Za razvedrilo so parade političnega značaja.

Kaj pravi vlada glede velikega delovnega napora "Taki ljudje opozarjajo, da je bil narod že skozi zadnjih osem let le za silo prehranjen in da je moral trdo delati. "Titovi ljudje pa na to opozarjajo, na delavska vlado v Veliki Britaniji in na britansko ljudstvo, ki so tudi odkrili, da morajo danes bolj trdo delati kot kdaj prej in se pri tem zadovoljiti z manjšimi odmerki hrane."

Andrica potem omenja gradnjo 160 milj dolge mladinske proge med Šamcom in Sarajevom, ki bo tekla skozi pokrajine, ki se jih je nekoč smatralo skoraj nedostopne. Vlada posveča temu projektu, na katerem delajo ne samo jugoslovanski mladinci, temveč tudi mladi ljudje iz drugih držav, velikansko pozornost.

"Bivše jugoslovanske vlade so mnogo govorile o gradnji te proge, ampak se niso dela nikdar lotile. Sele Titova vlada je šla na delo in ga bo uresničila, poudarjajo zastopniki vlade. Novi oficirji so sinovi delavskih in kmetijskih družin

"Ko človek opazuje te hvalevredne strani Titove vlade, postane nekam zmeden," piše Andrica dalje. "Na drugi strani pa se vidi vevpovedov, tako v malih in velikih mestih, na deželi, v gozdovih in na cestah mnogo vojaštva. "Koliko delovne sile se na ta način odvrne produktivnim svrham, ni nikomur znano, ker vojaška statistika je tajna. Ampak celo nepoučenemu mora biti jasno, da se mnogo vojakov uči umetnosti vojskovanja.

"Titovi vojniki so dobro oblečeni in dobro hranjeni. In vsaka pesem, ki jo pojejo—in vojniki mnogo pojejo—izraža misel, da Jugoslavija brez Tita ne more obstojati. "Tito vzgaja nov oficirski kader. V tem pogledu se mnogo ljudi strinja z njegovim načrtom, namreč da se namesto starih oficirskih kaste vzgajajo novi oficirji, ki izhajajo po pretežni večini iz delavskih in kmetijskih

družin. Oni so med najbolj obteženimi ljudmi v Jugoslaviji in prepričan sem, da so udani Titu."

Pri javnih nameščenih nove Jugoslavije ni korupcije

Andrica nato omenja, da se baš sedaj gradi nova avtomobilska cesta med Beogradom in Zagrebom, ki bo 260 milj dolga. Sedanja cesta je namreč na nekaterih krajih tako slaba, da so mu transportni uradniki sami svetovali, da svoj avto raje da na tovorni vlak, kakor pa da bi pot v Zagreb napravil z avtom. "To sem tudi storil," piše clevelandski reporter, "in dožan sem zahvaliti se vsem železniškim uradnikom v Beogradu, ki so mi šli na roko. Ti uradniki, ki delajo trdo in dolge ure in ki imajo mnogo potreb za sleherni tovorni voz, so storili vse, kar so mogli, da so me varno spravili v Zagreb. In v nasprotju z razmerami po drugih balkanskih državah, se ni zahtevalo od mene nikakega 'posebnega plačila' katere koli vrste. Plačal sem samo redno tovorno pristojbino.

"Odvajanje vojnih ruševin z ulic je tudi eden izmed projektov, ki se vrši večji del s 'prostovoljnimi' delom. S sličnim delom se gradijo tudi številne šole. Nobenega dvoma ni, da sedanji režim v tem pogledu vrši veliko delo, dasiravno bi se moglo dosti debatorirati, koliko tega dela je 'prostovoljnega,' oziroma kako naj se to besedo tolmači."

Andrica je o tem govoril z visokim vladnim uradnikom, ki mu je dejal: "Ne briga me, kako tolmačite 'prostovoljno delo.' Poglavitno je, da se gradi in ustvarja. To je edino, kar šteje."

Britski kabinet na važni seji

LONDON, 25. avg. — Britski kabinet se je danes sestel na nujnostni seji, na kateri se je preselala možnost znižanja živilskih odmerkov in redukcija živežnega uvoza iz Zedinjenih držav za 50 do 75 odstotkov. Seja bo tudi razmotrivala poročilo, katerega je prinesel na čelnik britske misije, ki se je prošli teden pogajal v Washingtonu glede olajšanja pogojev posojila, ki ga je Anglija dobila v Ameriki.

Tozadevna pogajanja med Ameriko in Anglijo so bila medtem odgođena. Šef misije, Sir Wilfred Eady je ob izstopu iz letala rekel, da so pogajanja povoljna.

PREPROGA, KI TEHTA POL TONE

MOSKVA, 25. avgusta — V Ashabadu je 35 tkalcev zgotovilo preprogo, ki ima površja 200 kvadratnih metrov. Na vsakem kvadratnem metru se nahaja 250.000 vozlov, cela preproga pa vaga pol tone.

Preproga bo služila kot zavesa za pozornico moskovskega Bolšoje gledališča.

V Kaliforniji je organizirana tretja politična stranka

Stranka bo podprla Wallacea za predsedniškega kandidata

LOS ANGELES, 25. avgusta —Tu je bila organizirana tretja politična stranka, ki bo podprla Henry A. Wallacea za predsedniškega kandidata pri prihodnjih volitvah.

Stranka, ki ima ime "Independent Progressive Party of California," je bila organizirana na sestanku več kot 300 predstavnikov delavskih, civičnih in manjšinskih grup. Glavni organizator in začasni predsednik je predsednik CIO unije "Marine Cooks and Stewards," Hugh Bryson iz San Franciscoa.

Program stranke je, da se bori za program v tradiciji Franklina D. Roosevelta, da zgradi novo stranko, ki bo zagovarjala mir in Združene narode, da se bori za delavske pravice in civilne svobodščine, da zagovarja enakopravnost za vse in brez diskriminacije, da ojači zavarovalnico proti starosti, boleznim in brezposelnosti.

Nadalje je stranka proti kontroli dežele s strani monopolov in proti "boom and bust" politiki.

Ob priliki organiziranja stranke je bila obelodanjena posebna izjava, ki pojasnjuje cilje stranke.

Rusija protestira proti obnavljanju nemške industrije

WASHINGTON, 25. avgusta —Sovjetska zveza je vložila formalni protest proti načrtu Zedinjenih držav za obnovo nemške težke industrije v Porurju.

V protestni notii Sovjetske zveze je rečeno, da anglo-francoska-ameriška konferenca, ki se bo vršila v Londonu, krši določbe potsdamskega sporazuma, ki pravijo, da bodo glede produkcije v Nemčiji odločale tiste države, ki imajo posamezne zone pod svojo okupacijo.

Uradniki državnega oddelka so izjavili, da bo protest zavržen in da se bo s konferenco nadaljevalo. Sovjetska nota pa bo obelodanjena pozneje.

Predstavnik angleškega zunanjega ministrstva je izjavil, da je sprejel podobno protestno noto, ki pa da bo zavrnjena, ker da bo na konferenci obravnavano vprašanje obnove industrije v anglo-ameriški okupacijski zoni Nemčije.

Kar se tiče sestankov angleških predstavnikov v Washingtonu, je razkrito, da se Anglija nahaja v težkem položaju. Posojilo je skoro potrošeno, dočim je dvig cen ogromno znižal vrednost dolarja.

POVPREČNI ZASLUŽEK JE \$1,200 LETNO

WASHINGTON, 25. avgusta —Preteklega leta so Američani zaslužili več denarja, kot pa kdaj koli poprej. Trgovinski oddelek poroča, da je povprečni Amerikan zaslužil v preteklem letu \$1,200, kar pomeni dvakrat več kot leta 1940, ko je povprečni zaslužek znašal \$575. (Koliko povprečni Amerikanec porabi v tej druginji, trgovinski oddelek ni povedal).

Hartley smatra, da novi zakon še ni dovolj strog

Nov izbruh verske borbe v Indiji

NEW DELHI, 25. avg. — Na mejah province Pojab so izbruhnili novi krvavi boji med muslimani in hindustanci, oziroma med novo državo Pakistan in Indijo, v katerih tolpe požigajo vasi in pobijajo pristaše nasprotnih skupin.

Koliko oseb je bilo ubitih in ranjenih v novih bojih, za enkrat še ni znano, ker so komunikacije v pokrajini večji del pretrgane.

Pakistanske oblasti dovoljujejo muslimanom lastovati orožje, dočim indijske oblasti še niso odpravile prepovedi proti posedanju orožja, ki je bila veljavna, predno je Indija postala neodvisna.

Papežev prelat napaden v Istri?

Kot poroča italijanska časniškarska agencija ANSA je skupina jugoslovanskih prebivalcev malega mesta Lanišče v Istri napadla papeževga premeta Monsignora Giacomo Ukmarja, katerega je Vatikan poslal v Istro po napadu, ki je bil izvršen na znanega tržaškega škofa Antonio Santina.

Baje se Ukmar nahaja v bolnišnici na Reki z resnimi poškodbami na glavi. Dobil pa je tudi par vbodov z nožem v obisti.

Poročilo, ki ga je poslal iz Trsta Osgood Caruthers pa pravi, da je množica ob tej priliki ubila duhovnika Miro Bulesicha, ki da je poskušal, da papeževga premeta zaščiti.

Iz Vatikana ni v zvezi s tem nobenega komentarja in sploh je v poročilu precej nejasnosti. Poudariti pa je treba, da te vesti prinaša Jugoslaviji sovražna italijanska agencija ANSA in istotako italijanski nacionalistični časopis v Trstu "Voce Libera."

V Rusiji cene živežu padajo

MOSKVA, 25. avgusta—Cene živežu v moskovskih trgovinah naglo padajo. Ruske gospodinje čutijo, da so nastopili najbolj sijajni izgledi, kar jih je bilo od izbruha vojne.

Padanje cen živežu je za sedaj omejeno le na nekatere pridelke. Tako je cena mesu znižana za 8 do 10 odstotkov, jajcem za 10 do 12, krompirju za 30, zelju za 45, mleku pa za 25 odstotkov. Rusko prebivalstvo je pripravljeno, da je žetev bila tako uspešna, da bo vlada v stanju izpolniti svojo obljubo, da se bo racionaliranje kruha končalo v tekočem letu.

NEMIRI V INDIJI SE NADALJUJEJO

NEW DELHI, 25. avgusta—V Provincii Punjab se nemiri in umori nadaljujejo navzlic napornim Pandit Nehrua, ki je poskušal umiriti prebivalstvo.

Provincia Punjaba, ki se nahaja v novem dominionu Pakistanu, je odrezana od ostale Indije. Kot pravijo begunci, je samo v mestu Saikote bilo ubitih 3,500 oseb.

Kongresnik, ki je pomagal pri ustvaritvi Taft-Hartleyevega zakona, pravi, da bodo predlagane nove še bolj drastične omejitve

WASHINGTON, 25. avgusta—Predsednik kongresnega delavskega odseka Fred A. Hartley Jr., je danes izjavil, da se bo poskušalo na prihodnjem zasedanju kongresa "ojačiti" novi Taft-Hartleyev zakon.

Po mišljenju Hartleya je zakon bil nujno "le kompromis" in da vsled tega ne more obravnavati raznih delavskih vprašanj dovolj učinkovito.

"Povsem sigurno potrebujemo nekaj, kar bi imelo močnejše zobe, da se uredi vprašanje splošnih stavk," je dejal republikanski kongresnik.

Za določbo zakona, ki predvideva, da federalna vlada lahko vložiti 75-dnevno sodno prepoved proti splošnim stavkam, ki "ogrožajo javno zdravje in varnost," je Hartley rekel, da to "ne gre dovolj daleč."

Hartley proučuje nove drastične določbe

Hartley je rekel, da je največja nepopolnost te določbe glede splošnih stavk, da je "brez zob." Izjavil je, da bo zagovarjal sprejetje originalne določbe v Hartleyevi predlogi, ki govori o "monopolistični stavki."

(Ta določba, predno je bila popravljena v senatu, bi označila splošne stavke, ki ogrožajo javno zdravje in varnost za "monopolistične stavke." Unije, ki bi pri takšni stavki sodelovale, bi vlada lahko tožila na podlagi "anti-trust" zakona, delodajalci pa bi jih lahko tožili za povzročanje civilne škode).

"Zelo dvomljivo je, da bo kongres sprejel takšno določbo, toda verujem, da se bo poskusilo," je rekel Hartley. "Pod pritiskom dogodkov je verjetno, da se bo poskušalo s takšno zakonodajno akcijo."

Hartley je nadalje izjavil, da proučuje določbe Taft-Hartleyevega zakona, da ugotovi, kje bi se lahko vključilo bolj stroge omejitve proti masnemu piketiranju. Rekel je, da tako piketiranje povzroča "splošno ogorčenost."

"Ljudje so že siti, ker se jih

Poleg izbrube Besarabije bo Romunija odstopila Bolgariji Dobrudžo, dočim se njej priznava Transilvanijo, ki jo je leta 1940 dobila Madžarska od Nemčije in Italije.

ATTLEE PREKINIL
POČITNICE

LONDON, 25. avgusta—Angleški premier Clement Attlee je prekinil svoje počitnice in se podal z letalom iz severnega Walesa v London, da prisostvuje izredni seji kabineta. Pričakuje se, da bo ta seja odobrila znižanje odmerkov hrane in znižanje števil vojakov v oboroženi sili.

V London je dospel tudi Wilfred Eady, ki je načeloval angleški finančni delegaciji pri pogajanjih v Washingtonu. Pričakuje se, da bo Eady podal obsežno poročilo glede pogajanj z ameriškim finančnim tajnikom John Snyderjem.

Kongresna brošura razkriva močne
znake fašizma tudi v Zed. državah

WASHINGTON, 22. avgusta —Kongresni pregled o fašizmu, ki je bil danes obelodanjen v posebni brošuri, razkriva fašizem kot doktrino nasilja s programom, ki temelji na agresivnih predsodkih. Demokratiški kongresnik Patnam iz Texasa, ki je urgiral obelodanjenje dejstev glede fašizma, je izjavil, da obstojajo "močni znaki fašizma tudi v Zedinjenih državah."

Do obelodanjenja pregleda o fašizmu je prišlo po večmesečnih diskusijah v kongresu. Ob priliki teh diskusij so nekateri kongresniki, pod vodstvom kongresnika Busbeya, poskušali onemogočiti tiskanje brošure, češ, da bi takšno razkrivanje fašizma vodilo do blatenja cerkve in velikega businessa.

Predgovor brošuri je spisal kongresnik Patnam. V brošuri je posebna pozornost posvečena rastu in dvigu fašizma v Nemčiji in Italiji. Toda namen brošure

drži od dela z masovnim piketiranjem. Želijo nekaj, kar bi bilo res dovolj močno, da se temu stori konec."

Romunija odobrila mirovno pogodbo

BUKAREŠTA, 22. avgusta—Romunski parlament je danes na izvanredni seji soglasno ratificiral mirovno pogodbo. Pri ratifikaciji so bili prisotni vsi člani vlade.

Po mirovni pogodbi bo Romunija, ki se je borila na strani osišča, plačala Rusiji \$300.000.000 reparacij, izgubila bo Besarabijo, ki bo priključena Rusiji in omejila bo svojo oboroženo silo na 138.000 vojakov, 15.000 ton bojnih ladij in na 100 borbenih letal.

Poleg izbrube Besarabije bo Romunija odstopila Bolgariji Dobrudžo, dočim se njej priznava Transilvanijo, ki jo je leta 1940 dobila Madžarska od Nemčije in Italije.

ATTLEE PREKINIL
POČITNICE

LONDON, 25. avgusta—Angleški premier Clement Attlee je prekinil svoje počitnice in se podal z letalom iz severnega Walesa v London, da prisostvuje izredni seji kabineta. Pričakuje se, da bo ta seja odobrila znižanje odmerkov hrane in znižanje števil vojakov v oboroženi sili.

V London je dospel tudi Wilfred Eady, ki je načeloval angleški finančni delegaciji pri pogajanjih v Washingtonu. Pričakuje se, da bo Eady podal obsežno poročilo glede pogajanj z ameriškim finančnim tajnikom John Snyderjem.

Kongresna brošura razkriva močne
znake fašizma tudi v Zed. državah

WASHINGTON, 22. avgusta —Kongresni pregled o fašizmu, ki je bil danes obelodanjen v posebni brošuri, razkriva fašizem kot doktrino nasilja s programom, ki temelji na agresivnih predsodkih. Demokratiški kongresnik Patnam iz Texasa, ki je urgiral obelodanjenje dejstev glede fašizma, je izjavil, da obstojajo "močni znaki fašizma tudi v Zedinjenih državah."

Do obelodanjenja pregleda o fašizmu je prišlo po večmesečnih diskusijah v kongresu. Ob priliki teh diskusij so nekateri kongresniki, pod vodstvom kongresnika Busbeya, poskušali onemogočiti tiskanje brošure, češ, da bi takšno razkrivanje fašizma vodilo do blatenja cerkve in velikega businessa.

Predgovor brošuri je spisal kongresnik Patnam. V brošuri je posebna pozornost posvečena rastu in dvigu fašizma v Nemčiji in Italiji. Toda namen brošure

"Toda močni znaki kažejo, da imamo fašizem tudi v naši lastni demokratični družbi. Res je, da se to gibanje v Zedinjenih državah poskuša skriti pod drugim imenom in da se ga ne nazivlje 'fašizem.' Toda naj se naziva kakor koli, njegove posebne značilnosti so tako očitne, da vzbujajo vznemirjenje."

Patman je urgiral, naj se uporabi vse mogoče načine, da se nevarnost fašizma v deželi podbije. Posebno pa je opozoril na potrebo izobrazbe, očiščenja polne zaposlenosti in čuječnosti delavcev, ker da "fašizem ogroža delavstvo bolj kot pa katero koli drugo skupino."

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6291 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO

HENDERSON 5311-12

Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):
For One Year—(Za celo leto) \$7.00
For Half Year—(Za pol leta) 4.00
For 3 Months—(Za 3 mesece) 2.50

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
For One Year—(Za celo leto) \$8.00
For Half Year—(Za pol leta) 4.50
For 3 Months—(Za 3 mesece) 2.75

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
For One Year—(Za celo leto) \$9.00
For Half Year—(Za pol leta) 5.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

OBSNOVA NEMŠKE INDUSTRIJE

Včeraj se je v Londonu pričela konferenca med Zedinjenimi državami, Anglijo in Francijo za obnovo nemške industrije v okvirju Marshallovega načrta.

Ze samo dejstvo, da je prvi korak v cilju uresničenja Marshallovega načrta storjen v zvezi z obnovo nemške industrije a ne industrije neke druge zavezniške države, je dokaz, da se izza Marshallovega načrta skriva želja za ponovno ustanovitev takšne Nemčije, ki je v predvojni Evropi s svojo ekonomiko igrala najbolj važno vlogo. Pri temu pa se ni niti ne poskuša skriti, da je namen, da se obnovi baš tako industrijo Kruppov, Oppelov, Schachtov, Thisenov itd., ki je ne samo ekonomsko zaslužjevala posamezne evropske države, ampak je bila tudi osnova nemškega imperijalizma.

Vesti o potrebi te industrijske obnove Nemčije so se pojavljale že predno je bil formalno predložen Marshallov načrt, celo lahko se reče, da je ta načrt končno prinesel uresničenje idej, vsled katerih je bil popolnoma zavržen potsdamski sporazum že na konferenci zunanjih ministrov v Moskvi.

Predvčerašnjim je demokratični kongresnik Adolf J. Sabath opozoril predsednika, da bi obnova Nemčije, kot jo predlaga Hoover, utegnila povzročiti tretjo svetovno vojno. Da je Sabath omenil predlog Hooverja a ne napore, ki se jih za to obnovo Nemčije vlaga soglasno z Marshallovim načrtom, je postranska stvar. Sabath je poudaril predsedniku, da ga neke osebe napačno obveščajo glede Rusije in Nemčije, ter je pri temu imenoval bivšega državnega tajnika Dean Achesona, John Foster Dullesa in poleg teh, da je "še več drugih, ki so povezani z Wall Streetom in zastopajo velike nemške kartele in industrije."

Znano je, da so ameriški predstavniki zahtevali petletno odlaganje vsake nacionalizacije nemških rudnikov v Porurju. To je doba, za katero so verjetno prepričani, da bo omogočila nemškemu industrijalcem, da se zopet čvrsto polastijo kontrole ne samo nemške, ampak v večjem delu evropske ekonomike.

Ni nobenega dvoma, da se bo na konferenci v prvi vrsti poskušalo pomiriti Francijo, ki je postala vznemirjena, ko je bilo razkrito, da je faktično prvi cilj Marshallovega načrta obnova nemške industrije. Poleg tega pa se bo verjetno izvršilo pritisk, da tudi Francija združi svojo okupacijsko zono s sedaj že združeno anglo-ameriško.

Ko se je ameriški državni podtajnik Clayton preteklega meseca mudil v Genevi je izjavil, da se mora uresničevanje Marshallovega načrta pričeti s proučevanjem vprašanja obnove Porurja in ponovne ustanovitve nemške industrije. Ameriški trgovinski minister Harriman pa je ob priliki nedavnega obiska v Parizu izjavil: "Prispel sem v Evropo, da pospešim obnovo nemškega gospodarstva. Nemčija lahko postane s svojim izvozom pomemben činitelj evropske zgraditve."

Zanimivo je, da se ameriško ljudstvo psihološko pripravljaja za to neverjetno industrijsko obnovo Nemčije z raznimi "proračuni," katerih cilj je, da opozorijo na ogromne vsote, ki jih ameriški davkoplačevalci morajo plačati za prehrano Nemčije. Ko se je bivši predsednik Hoover vrnil s svoje ture po Nemčiji "v svrhu proučevanja položaja prehrane," je obenem s priporočilom, ki je direktno dalo slutiti, da zagovarja obnovo Nemčije, podal tudi "proračun" o stroških ameriških davkoplačevalcev. Istočasno s otvoritvijo sedanje konferenc v Londonu pa se je pojavil članek zunanjega urednika Scripps Howarda William Philip Simsa, ki pravi, da bodo ameriški davkoplačevalci morali plačati dnevno \$10,000,000, za stroške v Nemčiji.

Sele sedaj postane jasno, zakaj se je na konferenci ministrov za zunanje zadeve, ki se je vršila v Moskvi, vodila tako huda borba glede reparacije. Zedinjene države so odločno odklonile, da bi priznale Sovjetski zvezi reparacije in so vsoto, ki jo je zahtevala, označile za pretirano.

Kakšni bodo sklepi te konference za enkrat še ni jasno. Dosti je odvisno od stališča, ki ga bo zavzela Francija, kajti vprašanje je, dali bodo ameriški predstavniki

Ameriške oblasti onemogočile ameriški mladinski delegaciji poset Jugoslavije

BOGRAD, 15. avgusta (Tanjug) — Delegacija ameriške mladine, ki se nahaja na Svetovnem festivalu mladine v Pragi, je zaprosila ameriške oblasti da se jim dovoli obiskati Jugoslavijo. Ameriške oblasti so to prošnjo mladine odbile. V zvezi s tem piše zunanje politični urednik "Tanjuga", da to ni prvi in edini slučaj takšnega postopka ameriških oblasti, ter pristavlja, da takšni postopki vsekakor ne morejo biti "znak moralne moči ameriške demokracije". Pred par meseci je grupa študentov iz Harvard univerze zaprosila za vizo, ker je želela, da sodeluje pri graditvi mladinske proge v Jugoslaviji, toda ameriške oblasti so tudi takrat odbile prošnjo z izgovorom, da v Jugoslaviji "položaj ni siguren" in da ameriški predstavniki nimajo možnosti, da "zaščitijo ameriške državljane v Jugoslaviji."

Pri pojasnjevanju razlogov za takšen postopek ameriških oblasti, zunanje politični urednik Tanjuga poudarja, da bi se po vseh letih širjenja najbolj ordinarnih izmišljotin o Jugoslaviji ameriška demokracija našla v zelo nerodnem položaju, ko bi se njeni državljani, in prvi vrsti ameriška mladina, prepričali, da je položaj v Jugoslaviji nasproten tistemu, kar čitajo ali pa slišijo v Zedinjenih državah.

Ameriški časopisi od Hearstovih in Mac Cormickovih do raznih "neodvisnih", kot je "New York Times", ki so večinoma potom raznih kanalov povezani z uradnimi krogi, že leta pišejo najbolj neverjetne stvari o Jugoslaviji. Izmišljajo pa posebno vesti o lakoti, revolucijah, preganjanju Hrvatov, preganjanju Srbov ali pa preganjanju ameriških državljanov, potem pa o gibanju armad ali pa o bližajočem se vdoru v Trst, Koroško in Grčijo.

Zunanje politični urednik "Tanjuga" poudarja, da se vse to dela, da bi se stvorilo sovraštvo ameriških državljanov na prejem Jugoslaviji, ter za primer kakšen naravnost fantastičen obseg lahko zavzamejo te izmišljotine, navaja slučaj s članom nekega Noyesa, katerega so priobčili vsi ameriški časopisi. V tem članku Noyes pravi, da je nedaleč od Beograda bil skupaj s četniki Draže Mihajlovića, ki da razpolagajo z 70,000 mož in da bo spomladi v Jugoslaviji izbruhnila revolucija. Samo petnajst dni pozneje pa je Mihajlović bil aretiran s 15 mož. Za časa obravnave proti Stepincu ameriški časopisi so pisali o strašnem mučanju Stepinca, navzlic temu, da je sam Stepinac izjavil, da se je z njim lepo postopalo. Toda večkrat tudi sami odgovorni predstavniki ameriških uradnih držav gov širijo podobne vesti. Se se spominjamo raznih izjav državnega podtajnika Achesona, kot tudi samega Patersona, bivšega ameriškega ambasadorja v Jugoslaviji, in ostalih.

Da bi potrdili svoje trditve o neurejenemu položaju v Jugoslaviji in o "nezaščitenosti" ameriških državljanov v Jugoslaviji, ameriški tisk, in celo odgovorni ameriški krogi se sklicujejo na nekatere ameriške državljane, katere so jugoslovanska sodišča obsodila. Tako

uspeli prepričati Francijo, ki je bila že tolikokrat žrtev nemške agresije, da ji ne preti nobena nevarnost zaradi te obnove nemške industrije, ki je podlaga vsaki novi nemški agresiji. Da se pa namerava pospešiti v prvi vrsti industrijsko obnovo zapadne Nemčije na račun ostalih, in to pod posebnim pogojem, da se to industrijo ne sme poddržaviti v dobi petih let, je jasno. Toda nevarnost je baš tu, kajti to pomeni, da se bo ta industrija rapidno obnavljala, dočim bo industrija ostalih dežel zaostajala. Toda, kaj to, business je pač business navzlic temu, da taki businessi, kot je zgodovina dokazala z nešteti primeri, vodijo direktno v nove vojne.

se na primer poskuša z noto ameriške ambasade v Beogradu z dne 22. julija dokazati preganjanje ameriških državljanov s tem, ker je Ivan Pintar, ameriški državljan, Hrvat, ki je bil rojen v Ameriki, bil obsojen na 20 let zapora. Toda Pintar ni bil obsojen zato, ker je ameriški državljan, ampak zato, ker je bil član protipostavne ustaško-križarske skupine, in ker je kot tak organiziral teroristične akcije. Pintar je javno obljubljal pomoč ameriškega konzula v Zagrebu da pridobi več ljudi za svoje zločinsko delovanje. Kot nadaljni dokazi o preganjanju ameriških državljanov se navajajo nekateri ameriški državljani, ki so internirani v jugoslovanskih taboriščih. Toda v noti in ameriškem tisku se omejuje, da so ti ameriški državljani dejansko Nemci iz Vojvodine in Srema, ki so svojevčasno živeli v Ameriki, in ki so se pred vojno vrnil na svoja posestva in za časa vojne bili stebri Hitlerjeve Nemčije.

Pri nadaljnjih komentarjih in izgovorih ameriških odgovornih krogov, s katerimi izgovori se opravičuje obdijanje potnih listov ameriškim državljanom, ki želijo potovati v Jugoslavijo, namreč zato, ker da ameriški državljani ne morejo izraziti svoje politično mišljenje, zunanjo politični urednik Tanjuga, opozarja, da je v teku prvih 18 mesecev bilo v Jugoslaviji 34 ameriških časnikarjev in da se tudi danes nahaja v Jugoslaviji večje število ameriških časnikarjev in drugih državljanov Zedinjenih držav, ki lahko svobodno izražajo svoje politično mišljenje. To svobodno izražanje mišljenja se vidi tudi v časnikarskih poročilih ameriških dopisnikov iz Beograda, ki večkrat na ta svobodni način prikazujejo stvari drugače kot pa so. (Z naše strani moramo opozoriti na serijo člankov, ki jih piše za "Cleveland Press" Theodore Andrica in sicer iz Beograda. Prvi članek se je nanašal na obnovo Beograda in je precej objektivno, dočim se pri drugem opaža očitna kritika jugoslovanskih uradnikov in birokratskega postopka. — Op. ured.) Toda mogoče ameriški predstavniki smatrajo, da so drzni incidenti majorja Ramze in kaplarja Floreka, ali pa vohunsko delo Pridonova, katero ne bi mogla trpeti nobena ameriška država, kaj pa že svobodna in neodvisna država kot Jugoslavija, mogoče ti predstavniki smatrajo, da je to "svobodno izražanje mišljenja."

Tudi glede novega izgovora, ki je ravno tako reven, in na podlagi katerega se odbijajo potni listi ameriškim državljanom, ki želijo potovati v Jugoslavijo, izgovora s katerim se trdi da je v Jugoslaviji transportacija slaba in da "ni hrane", zunanje politični urednik Tanjuga piše, da je po zaslugi herojstva delovnega ljudstva Jugoslavije, transport v Jugoslaviji že davno normalen in da izgovor, da v Jugoslaviji ni dovolj hrane, odkriva vso hipokrizijo nekaterih ameriških krogov. Tekom preteklega spomladi, ko je položaj prehrane v Jugoslaviji bil res težak, ameriški državni oddelek je zavrzel predlog UNRRA-e, da se v Jugoslavijo pošlje žito z izgovorom, da sta

nje prehrane v Jugoslaviji ni nezadovoljivo. Jugoslavijo je v tekočem letu obiskalo tisoče tujcev, Čehi, Poljaki, Švedi, Švicarji, Angleži itd.) in sedaj se v Jugoslaviji nahaja na tisoče mladincev iz vseh evropskih držav, celo iz ostalih kontinentov. V Jugoslaviji so se nahajali odlični predstavniki ameriških cerkev, katerim so ameriške oblasti prvič odbile potne liste za Jugoslavijo. Sele po energičnem posredovanju in vsled strahu pred škandalom, jim je potovanje v Jugoslavijo bilo dovoljeno.

Ti odločni predstavniki raznih ameriških cerkev so podali nekoliko, Jugoslaviji zelo naklonjenih izjav. Na koncu svojega bivanja so se z zelo lepimi besedami zahvalili za gostoljubnost, s katero so jih jugoslovanske oblasti dočakale v Jugoslaviji. In ravno zato, ker vedo, da bi stvaren položaj v Jugoslaviji najboljše zavrzel fantastične izmišljotine in laži, ki se o Jugoslaviji ustvarjajo izza železnega ameriškega zastora, ameriške oblasti ne dovoljujejo svojim državljanom, da obiščejo Jugoslavijo in da pridejo v dotik z jugoslovanskim ljudstvom. Ameriške oblasti ne želijo, da njihova mladina vidi deželo, v kateri vlada polna politična, verska, nacionalna in plemenska svoboda, deželo, kjer ni tiranije monopolitčnega kapitala in monopolitčnega izkoriščanja.

Slavnostni dnevi SNPJ v Clevelandu
Tri-dnevno slavnost bo praznovalo članstvo Slovenske narodne podporne jednote 30. in 31. avgusta ter 1. septembra v Clevelandu. Razumljivo, da te dneve vodi pot vse zavedne člane in članice SNPJ na to slavje v Cleveland.

Ze v petek 29. avgusta se zberejo direktorji mladinskih krozkov na posvetnem sestanku v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave., kjer bodo razpravljali o aktivnosti naše mladine, po seji se pa vrši zabava za mladino.

V soboto 30. avgusta bo dan atletike. Tekmovali bodo žogari, balincarji in golf. Zvečer bo ples, v avditoriju bodo igrali Vadnalovi godci, v spodnji pa Pintarjev trio.

V nedeljo 31. avgusta, se bo vršil pa varietni program na o d r u Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave. Začetek programa bo ob štirih popoldne. Sledil bo naslednji spored: za uvod zaigra Mauervova orkestra, v imenu clevelandске federacije SNPJ pozdravi navzoče predsednik Matt Petrovich, nato govori glavni predsednik SNPJ Vincent Cainkar; nastop mladinske zbornice clevelandске federacije pod vodstvom Frank Pluta, na klavir igra Molly Plut; sestre Vidic zapoje v duetu, Marion Rosman v soli in spremlja na klavir Dolores Kaučič; soprano solo zapoje Florencia Unetich; nastop Kaushep dvojčkov iz Johnstown, Pa.; govor Michael Kumer, član glavnega nadzornega odbora SNPJ. Sledi odmor.

Po odmoru zapojejo pevci zbornice "Zarja" v trio Sophie Eleršič, Jennie Fatur in Frank Kokalj; Louis in Dolores Ivančich iz Milwaukee, Wis. proizvajata Slovenske narodne plesse: Josephine Klun iz Pittsburgha, Pa. zapoje pesmi "Vse mine" in "Ko sem tam mimo šel"; nastop kvintet Glasbene Matice: Louis Belle, John Samsa, Frank Plut, John Nosan in Primož Kogoj.

Louis in Dolores Ivančich proizvajata akrobatični ples. Vodja programa bo Rudolph Lisch, član gospodarskega odbora SNPJ. Po programu zvečer, bo pa ples, za katerega bo igral Jankovičev orkester. V ponedeljek (Labor Day),

pa bo piknik na izletniški farmi SNPJ na Heath Rd. Za kajpot; vzemite iz Clevelanda U. S. road 6 in zavijete na desno na Heath Rd., ako pridete pa iz Chardona pa zavijete na levo vozite kake trideset milje in ste na mestu, kjer je tudi velik napis. V izletniškem paviljonu SNPJ bo igrala godba Johna Pecona.

Glede stanovanj je prilično preskrbljeno in dosedaj imamo na listu več stanovanj kot je pa prilaštenih. Glede prehrane je preskrbljeno. Serviralo se bo v

pa bo piknik na izletniški farmi SNPJ na Heath Rd. Za kajpot; vzemite iz Clevelanda U. S. road 6 in zavijete na desno na Heath Rd., ako pridete pa iz Chardona pa zavijete na levo vozite kake trideset milje in ste na mestu, kjer je tudi velik napis. V izletniškem paviljonu SNPJ bo igrala godba Johna Pecona.

Glede stanovanj je prilično preskrbljeno in dosedaj imamo na listu več stanovanj kot je pa prilaštenih. Glede prehrane je preskrbljeno. Serviralo se bo v

Tako, lonček je zoblčen. Uh, kako zveržen in nekazen je! Če ga pogledamo od zgoraj, vidimo, da ni okrogel; prepotegnjen je kakor zateklo lice. Saj pa tudi ni lahko napraviti na oko lonec, da bi stene povsod bile enako daleč od sredine. To je tako težko, kakor zarisati krog brez šestila.

Slovenske mnarodnem domu na St. Clair Ave. vse te dneve. Glavno središče zbiranja in delegiranja bo v SND, kjer bo informacijski urad za stanovanja, atletske in druge aktivnosti.

Pripravljalni odbori Clevelandske Federacije SNPJ vabijo članstvo in njih prijatelje iz vseh krajev Amerike, na to veliko slavnost bratske organizacije na šie Slovenske narodne podporne jednote!

Louis Keferle.

O RAZNIH REČEH

M. ILJIN

Česa nas uči kuhinjski lonec

Za oblikovanje piskrov je treba najprej glinenega testa, zmes gline z vodo. Mi pa ne verujemo ničesar na slepo, in postavljamo vprašanje: Li res ne gre brez vode?

Skušnja uči, da je to mogoče. Iznašli so stiskalnice, ki oblikujejo glinene izdelke, recimo—stresno opeko, oplonice za tla in razno posodo brez kapljice vode. Suho glino devajo v jeklen kavlup in jo stiskajo z jekleno šablono. Seveda, za to je treba ogromnega pritiska dvesto atmosfer. Veste li, kaj pomeni to?

Stiri težko naložene tovorne vagine bi morali postaviti na to knjigo eden vrh drugega, da bi jo stisnili s tako silo. A mi nimamo take stiskalnice. Z rokami pa je seveda nemogoče stisniti glino tako silno.

Kakor olje zmanjšuje trenje v strojih, tako tudi voda v glinenem testu zmanjšuje trenje med posameznimi delci gline. In modeliranje je ravno v tem, da prisilimo te delce, da se uredijo in razporedijo tako kakor je treba. A voda je tista, ki jim brani, da bi se razpavali in razrahljali; drži jih skupaj.

To pa še ni dovolj; ko oblikujemo glineni izdelek pod pritiskom, mu dajemo ne samo obliko, temveč ga tudi s stiskanjem čvrstimo, da je bolj zažet in jedrnat.

In tu nam pomaga voda. Če se izdelek iz gline suši, izhlapeva voda. In čim bolj se potem delci gline zblizujejo, tam bolj je čvrst izdelek.

Opeka iz gline se pri usihanju skrajša včas za celo četrt.

Slabo je samo to, da glinasti izdelki pri sušenju radi razpokaajo, kakor dno izsušene luže. Saj ste že videli reže na razsušeni zemlji. Spominjajo nas na ogromne razpoke, ki se delajo na površini zemlje pri potresih. Mravlji se zdi taka reža prepada, da je strašno pogledati vanj.

Da bi glina pri osuševanju ne pokala, ji dodevajo peska. Zrna peska, ki sedijo tod in tam v glini, jo krepe kakor čvrsto ogrodje ali okostje, in ne dajo, da bi se preveč skrčila.

No, sedaj ko vse tako razumemo, se pa lotimo dela!

Dobimo si kos gline pri kakem lončarju, dodajmo vode, približno tretji del, in jo premešamo. Če dodamo preveč vode, nam bo testo mazalo roke; če pa premalo, nam bo lezlo narazen. Testu primešajmo malo drobnega peska. Zmesimo dobro, da ne bo videti peska. Sedaj je samo še treba oblikovati lonček.

Morda se nam prvič testo ne postreči, kajti glina je različna. Tej ilovici je treba več peska, drugi manj. Najbolje bo poskusiti, kako je testo. Če se skvari prvi lonček, napravimo drugega in tretjega, dokler ne dobimo pravega.

Tako, lonček je zoblčen. Uh, kako zveržen in nekazen je! Če ga pogledamo od zgoraj, vidimo, da ni okrogel; prepotegnjen je kakor zateklo lice.

Saj pa tudi ni lahko napraviti na oko lonec, da bi stene povsod bile enako daleč od sredine. To je tako težko, kakor zarisati krog brez šestila.

Slovenske mnarodnem domu na St. Clair Ave. vse te dneve.

Glavno središče zbiranja in delegiranja bo v SND, kjer bo informacijski urad za stanovanja, atletske in druge aktivnosti.

Pripravljalni odbori Clevelandske Federacije SNPJ vabijo članstvo in njih prijatelje iz vseh krajev Amerike, na to veliko slavnost bratske organizacije na šie Slovenske narodne podporne jednote!

Louis Keferle.

Lončarji oblikujejo piskre in skledje na posebnem kolovratu.

Lončarski kolovrat ali krog je okrogla deska, ki se vrtil na osi. Gonijo ga z nogo. Lončar položi kos testa na sredo deske, zarinne palec globoko v testo in si testo drži z drugimi prsti od zunaj.

Ko se testo vrtil, se drgne ob lončarjeve prste in boči oblasto ali okroglo steno.

Vse gre tako, kakor bi mi začrtavali okrog na način, da bi držali šestilo mirno, namesto njega pa vrtili papir. Šestilo—to je mirujoča lončarjeva roka, vrteči se papir pa je okrogla deščica lončarjevega kolovrata.

Dobro ali slabo, lonček je napravljen. Postavimo ga za kaka dva dneva, sušiti nekam na polico.

Ko se bo osušil, ga bo treba ožgati. Če ga ne ožgemo, ne bomo smeli vanj vlivati vode. Od vode bi se neobžgana ilovica zopet spremenila v testo. To bi bil lonec, če bi se od vode razmočil in razcezel kakor kaša!

Porinimo lonec v razbeljeno peč.

Tu se nam more pripetiti neprijetnost. Če je namreč slabo izsušen, utegne razpasti.

Od vročine se voda, ki je ostala v ilovici, spremeni v paro. Ker pa para zavzema mnogo več mesta kakor voda, raztrga stene lonca in se sprosti.

Da se nam to ne bi zgodilo, mora biti lonec lepo izsušen. Ko stoji tako v peč, razmišljujemo, zakaj smo ga tja postavili.

Za časa obžiganja se delci ilovice sprijemajo in strjujejo. To se pravi, obžgani lonec se ne sestoji več iz posameznih delcev, ki jih je lahko premikati z zmakanjem z vodo, temveč iz zgoščene, vendar pa gobaste gmote. Zato se iz lonca ne more več napraviti testo.

Čez nekoliko ur bo naš lonček gotov. Barva mu postaja rdeča kakor opeka. V take bo mogoče naliti vode, ne da bi se bali, da se razvezne.

A velik nedostatek bo vendar imel: Vodo bo propuščal, dasi po malem. Med posameznimi zlitimi delci so ostale produšnice, pore, skozi katere meži voda. Saj sem rekel, gobast je.

Če si pogledate pravi kuhinjski lonec, ne pa naš samodelen, boste videli, da je prevlečen s tanko prosojno mreenco. Ta mrečna, ali kakor ji pravijo lošč, za pira pore v loncu kakor zapirajo stekla okna v hiši. Če bi se mogli mi tako stisniti, da bi zlezli od zunaj skozi lonec v njegovo notranjost, bi zašli v vijugaste razpokane hodnike, ki se vlečejo med okamenanimi deli ilovice. V začetku bi nas objela trda tema, a nazadnje bi se nam zasvetilo; saj se bližamo izhodu in zavedamo ob prosojno, a neprodno steno. Vračamo se, gremo po drugi poti, obračamo se na levo, na desno, a povsod je ista zapreka. Vse izhode iz te ječe prosojni lošč.

Nabolj preprost način, da lonec položimo ali ga prevlečemo z glazuro, je ta, da ga pokrijemo z zmesjo soli, peska in vode in ga nato obžgemo. Sol se stopi s peskom in glino, in da glazuro. Tako se opravlja to steklenje ali loščenje posode.

(Dalje v četrtku)

Razprava pred Okrožnim sodiščem v Ljubljani proti vohunski skupini: Nagode, Snoj, Furlan

Ilegalno so pošiljali izdajalce preko meje

Obtoženi so preko svojih že vzpostavljenih zvez z vohunskimi centri v inozemstvu ilegalno pošiljali preko meje osebe, ki jih je ljudska oblast zaradi kaznivih dejanj zasledovala, in osebe, ki so bežale v inozemstvo, da bi se tam priključile vohunskim organizacijam, organiziranim za delovanje proti naši državi.

Tako so po svojih kanalih ilegalno spravili preko meje v Avstrijo Gizelo Drčar, ženo pripadnika tako imenovane "Komande slovenske armije" v Avstriji, bivšega domobranskega podpolkovnika in vojnega zločinca Drčarja, iz zapora pobeglega agenta tuje špijonske službe Mirana Engelmana, iz Hrvatske pobeglo Prničevno in njeno hčerko, organizirali pobeg pripadnice njihove organizacije Lucije Skvarč, kar pa jim je preprečila aretacija.

Obtožnica nato v podkrepitev te točke obtožbe navaja citate iz dokaznega materiala. Tako na primer "Navodila za organe obveščevalne službe," ki jih je organizacija sprejela iz vohunškega centra 101, navajajo, da je treba "delati z vsemi sredstvi, da obveščevalna služba prode čim globlje v našo domovino, zaradi tega: a) ustvariti pripravne kraje za prehod preko meje in odgovarjajoče osebe za vodje; b) ustvariti nekoliko kanalov, po katerih se lahko varno pošiljajo naši ljudje v domovino... in c) begunce iz naše domovine izkoriščati za zbiranje podatkov in jih po potrebi pošiljati GOC..."

Ščuvali so na oboženo intervencijo tujih sil

Obtoženci so kot člani zločinske organizacije v službi tuje špijonaže ščuvali na oboženo intervencijo tujih držav proti Federativni ljudski republiki Jugoslaviji, na gospodarsko vojno proti naši domovini in na vmešavanje v njene notranje zadeve. V ta namen so pošiljali v inozemstvo lažne podatke o političnem in splošnem stanju v Federativni ljudski republiki Jugoslaviji, s katerimi so v inozemstvu ustvarjali videz, kakor da v državi vlada teror, nasilje, ropanje, brezpravnost, versko preganjanje in nacionalno zatiranje.

S tem so škodovali mednarodnemu ugledu Federativni ljudski republiki Jugoslaviji in v času sklepanja mednarodnih pogodb preprečevali ugoditev naših nacionalnih zahtev po pravičnih mejah ter nudili pomoč tistim, ki so v inozemstvu ovirali priključitev Primorske s Trstom in Koroške k Federativni ljudski

republiko Jugoslaviji. S takim lažnim predstavljanjem položaja v domovini so nadalje povzročali preplah med jugoslovanskimi emigranti ter jih tako odvrčali, da bi se vrnil v domovino.

Z zgoraj omenjenimi lažnimi poročili o stanju Federativne ljudske republike Jugoslavije v svojih pismih nekaterim predstavnikom tujih držav ter v člankih za inozemsko časopisje in radio, kar je bilo namenjeno inozemski javnosti, so ščuvali na oboženo intervencijo proti Federativni ljudski republiki Jugoslaviji.

Članom predstavnštva neke tuje države so obtoženci predlagali prekinitve mednarodne pomoči UNRRRA-e, ker so računali, da se bo s tem poslabšalo stanje v prehrani prebivalstva, s čimer bi se po njihovem pričanju olajšalo njihovo protiljudsko delovanje.

Da bi dosegli vmešavanje tujih držav v naše notranje zadeve, so v inozemstvo pošiljali umazana lažna poročila o poteku volitev v skupščino Federativne ljudske republike Jugoslavije in druge organe oblasti, o izvajanju agrarne reforme, ločitvi cerkve od države, nacionalizaciji gospodarskih podjetij ter z isto namero zbirali razne druge podatke, kakor na primer ob sestrelitvi zavezniškega letala na Gorenjskem in druge.

Iz obširnega dokaznega gradiva, zbranega v preiskavi, navaja obtožnica več dokumentov v ščuvanju proti Federativni ljudski republiki Jugoslaviji. Med drugim je obtoženi Zoran Hribar na zaslišanju o svojem razgovoru s članom predstavnika tuje države izjavil:

"... Govorila sva tudi o možnosti gospodarskega pritiska in sem se pri tej priliki izrazil, da z UNRRRA-inimi dobavami podpirajo in utrjujejo današnji režim pri nas, ker bi z ustavitvijo povzročili precejšnje težave. Ostali člani so bili sporazumni z mojim predlogom... Nagode, Kavčnik, Hočvarjeva in mislim tudi Zupan pa so smatrali, da samo tak gospodarski pritisk ne bo zadostal, temveč da bi bilo potrebno še izdatnejšega diplomatskega pritiska... Moram pripomniti, da je Furlan o vprašanju UNRRRA-e in ukinitve dobav zastopal isto stališče."

Mnogi težki zločini proti ljudski oblasti

Obtoženi so v okviru svoje vohunske organizacije izvršili mnogotera kazniva dejanja proti ljudski oblasti s tem, da so se v besnem sovraštvu do vseh pridobitev narodno-osvobodilne borbe posluževali najbolj umazanih sredstev, s katerimi so blatili herojskega voditelja naših narodov v vojni in izgradnji na-

še domovine ter druge najvišje predstavnike naše države ter celo skleпали o njihovi odstranitvi.

Obtoženi so v skladu z vsem svojim delovanjem in po direktivah špijonskih centrov v inozemstvu pripravljali svoj osnutek "ustave," ki naj bi se uveljavila po odstranitvi sedanje ureditve Federativne ljudske republike Jugoslavije.

V smislu sklepa svoje organizacije so se obtoženci udeleževali množičnih zborovanj in hodili na posamezne ljudske odbore z namenom, da razbijejo zborovanja in z zlonamernim kritiziranjem ovirajo uspešno poslovanje ljudskih odborov. O svojem delovanju so poročali na sestankih organizacije.

Član omenjene zločinske organizacije je namerno napačno tolmачil razgovor med predstavnikom naše vlade in predstavnikom tuje države ter na sestankih o tem svojem dejanju, kršeč službeno tajnost, poročal o vsebini razgovora in svojih potvorbah, kar so vsi odobrvali.

Obtoženi Nagode je na primer 15. septembra pisal v poročilu Drčarju na vohunsko točko 101: "... Slovence in vso Jugoslavijo vlada skupina amoralnih slovenskih ljudi, ki črpajo svojo moč iz neizmerne politične neumnosti izobraženstva... Slovenska inteligenca se uklanja kakor do sedaj vsem tujim kakor domačim režimom, tudi komunistom. Kolikor je le mogoče parazitira in naj si bo na odpadkih 'vodečega dela,' ki (oprosti izrazu) žre pri koritih in kraje kakor še ni nikoli. K jaslim se drenjajo Oton Zupančič, Finžgar, Vidmarji, Izidor Cankar in vsa literarna svojat..."

O sramotilnem življenjepisu herojskega voditelja naše domovine, najdemo pri obtoženem Kavčniku, in katerega je vsa organizacija razširila, se je celo obtoženi Kumelj izrazil:

"... Spominjam se in vem, da mi je Vodetova dala ogaben in sramotilen spis za Tita. Letak je po svoji vsebini skrajno surov in je name vplival odbijajoče, ne samo zato, ker zadeva maršala, nego sploh s svojim prostastvom, pa naj bi zadeval kogar koli..."

Povezava s predstavniki tuje države

Točke 6 obtožbe očita obtoženim, da so izvrševali vohunstvo v korist špijonaže tuje države. V ta namen so se povezali s člani predstavnštva neke tuje države v Ljubljani in v Beogradu in so na eni strani dobivali od njih direktive ter navodila za svoje vohunsko delovanje, na drugi strani pa njim dajali in pošiljali podatke o političnem, gospodarskem in vojaškem položaju v državi.

V teku preiskave je bilo točno dognano, s katerimi člani tujih predstavnštev so obtoženci vzdrževali zvezo.

Obtoženi Črtomir Nagode, Metod Pirč, Leo Kavčnik, Pavla Hočvar, Metod Kumelj, Angela Vode, Svetopluk Zupan, Bogdan Stare in Vid Lajovic so razen zločinov, ki so jih kot člani vohunske organizacije v tuji službi zagrešili po osvoboditvi, dejansko s tem samo nadaljevali zločinstva, ki so jih začeli že med okupacijo, s tem, da so med okupacijo kot člani tako imenovane "Stare pravde" vzdrževali zvezo s splošno znanim špijonom Gestapa Vauhnikom, bivšim jugoslovanskim podpolkovnikom in bivšim vojnim atašejem v Berlinu, ter so z njim sodelovali.

Vso dobo okupacije so vzdrževali direktno zvezo z vojnim zločincem in narodnim izdajalcem Dražo Mihajlovičem in delali po njegovih direktivah, sodelovali s predstavniki omenjenega voj-

Uncle Sam Says

How many things can you buy which guarantee you these services for 10 years—\$4 for every \$3 just for holding on to the property for 10 years; money back for emergencies; and if it is lost or stolen nobody else has the right to cash it. Every time you buy a United States Savings Bond you get these benefits. And that's not all. The Treasury Department registers the bond in your name, the co-owner or beneficiary you designate. Keep a personal record of the serial numbers of your bonds, because it will make much easier the replacement of any Bond you may lose. Every U. S. Savings Bond represents service not only with a smile, but with profit. U. S. Treasury Department

nega zločinca v Sloveniji, posamezni člani "Stare pravde" pa so sodelovali v štabu Mihajlovičeve vojske za Slovenijo.

Organizirali so zvezo z agenti tujih obveščevalnih služb v Švici, med drugimi s špijonom Engлом, Senekovičem in Misljem, delali po njihovih direktivah in jim pošiljali poročila.

Obtoženi so emigrantski vladi v Londonu in nekaterim njenim predstavnikom v inozemstvu pošiljali lažna in tendenčna poročila, s čimer so v veliki meri škodovali narodno-osvobodilni borbi slovenskega naroda.

Tudi k tej točki obtožnica navaja v podkrepitev več citatov iz obsežnega dokaznega gradiva, zbranega v preiskavi.

Obtožnica nato v okviru vsega tega vohunskega delovanja našteva še kazniva dejanja, ki so jih izvršili posamezni obtoženci. (Dalje prihodnjé)

Dežela brez sesalcev

Na južnozvhodu leži otok Nova Zelandija. Otok je nekoliko večji kakor sta Anglija in Irska skupaj. Preden so ga Evropanci odkrili, so živeli na njem le domačini, ptiči in ribe. Med deželami vročih krajev je Nova Zelandija edina, ki še dandanes nima ne kač ne strupenih žuželk. Predpisi so tako strogi, da je celo po zverinjčkih prepovedano vsako gojenje kač. Prav tako ni tamkaj še dandanes nobenih zveri, zato je otok še vedno raj miroljubnih živali.

Med ptiči je najznamenitejši kivi, ki nam dokazuje, kako propada kak ud, ako ga ne uporabljamo. Kivi so dobivali na otoku dovolj hrane na tleh, ni jim bilo treba dvigati se v zrak. Tudi jih nihče ni preganjal, zaradi tega so popolnoma pozabili na letanje in so jim peruti tako propadle, da jih sploh nimajo več. Podoben pojav vidimo pri sebi. Hrano kuhamo in zato le

Zastopniki "Enakopravnosti"

- Za st. clairsko okrožje: **JOHN RENKO** 1016 E. 76th St.
- Za collinwoodsko in euclidsko okrožje: **JOHN STEBLAJ** 775 East 236 St. REDwood 4457
- Za newburško okrožje: **FRANK RENKO** 11101 Revere Ave. DIAMOND 8029

malo uporabljamo zobovje, ki zaradi tega propada. To velja zlasti za severne dele Evrope, kjer se mnogo kuha, medtem ko imajo južnjaki, ki uživajo mnogo surove hrane, še vedno močno in zdravo zobovje. Pri nas živi neki hrošč: Baticia Hoffmanni. Živi po temnih podzemeljskih jamah in nima več oči, propadle so mu ker jih ne rabi.

Kivi je postal na Novi Zelandiji že precej redek in bo kmalu izumrl. Enako izumira neka vrsta ščinkavcev, ki sicer niso še pozabili na letanje, a se vendar ne upajo preleteti ozko Cookovo ožino, ki loči otok na dva dela. V nekdanji množini pa živi ptič ganetas (po naše bi rekli: beli tepec). Na tako imenovanem ptičnem gorovju je teh racam podobnih ptičev toliko, da pokrivajo zemljo in stojijo ptič pri ptiču, kolikor nese oko. Tukaj živi tudi papiga kója.

Omenimo naj še drugega ptiča. Domačini mu pravijo huja. Čuden ptič je ta huja. Samec in samica sta tako navezana drug na drugega, da bi posami ne mogla živeti. Samec ima kratek in močan kljun, s katerim lahko odtrga drevesno skorjo, a s tem kljunom ne more pobirati črvov, ki žive globoko v deblu. Zato ima pa samica dolg in tanek kljun, z njim lahko vleče črve iz lukenj. Črve si potem samec in samica pošteno delita. Rekli bi, on ima nož, ona pa vilice in tako ne moreta živeti drug brez drugega. Ni pa znano, če traja ta zakonska zvestoba vse življenje.

Nove Zelandija je po obliki, velikosti in podnebnju nekako podobna Italiji, zato je primerena za poljedelstvo in živinorejo. Obe panogi sta dandanes prebivalcem pravi vir blagostanja. Z vpeljavo naših živali pa niso Evropanci vselej pogodili. Domači zajci so se tako razmnožili, da so za deželo prava nesreča kakor v Avstraliji. Enako velja za jelene, ki jih domačini primerjajo s kugo. Nekdanji avstrijski cesar Franc Jožef je daroval Novozelancem par divjih kozlov (gamsov). Ta par se je tako razmnožil, da delajo ti kozli prav tako škodo kakor jeleni.

Prvotni domačini se imenujejo Maori. So zelo inteligentni in se upravljajo sami. Dežela je

Oblak Mover
Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca
John Oblaka
1146 East 61 Street
HE 2730

TEKOM ČASA,
ko se zobozdravnik Dr. J. V. Zupnik nahaja na St. Clair Ave. in E. 62 St., je okrog 25 drugih zobozdravnikov v tej naselbini prakticalno in se izselilo, dočim se dr. Zupnik še vedno nahaja na svojem mestu.
Ako vam je nemogoče priti v dotiko z vašim zobozdravnikom, vam bo Dr. Zupnik izvršil vsa morebitna popravila na njih delu in ga nadomestil z novim. Vam ni treba imeti določenega dogovora.
Njegov naslov je
DR. J. V. ZUPNIK
6131 ST. CLAIR AVE.
vagal E. 62nd St.; vhod samo na E. 62 St.
Urad je odprt od 9.30 zj. do 8. zv.
Tel.: EN 5013

last Anglije, a se sama upravlja s svojim parlamentom, v katerem je tudi namestnik angleškega kralja. Vseh prebivalcev je okrog poldrug milijon, bavi se s poljedelstvom in živinorejo. Dežela ima tudi mnogo rud, a rudarstvo je še v povojih. Nova Zelandija se razlikuje od Avstralije v tem, da jo namakajo pogoste plohe, zaradi tega je v deželi mnogo gozdov in pašnikov. V novozelandskih Alpah je najvišji vrh Cook, visok 3770 m.

JUDOVSKA ORGANIZACIJA POZIVA NA BOJKOT

JERUZALEM, 25. avgusta—V zvezi z deportacijo 4.000 Judov, katere so Angleži odpeljali v Nemčijo, je podtalna judovska organizacija pozvala Jude, naj bojkotirajo vse, kar bi prišlo iz Anglije.

"Ne plačujte davkov! Prekinite vsake zveze z Angleži!" je priporočala tajna postaja vsem Judom.

The EMBASSY Bar
300 W. Center St., Anaheim, Calif.
V SREDIŠČU ORANŽNE DEŽELE
28 milj od Los Angeles na Route 101
Cocktails - pivo - žganje
Izvrstna hrana
PRIJAZNO SE PRIPOROČAMO PRIJATELJEM
IN ZNANCEM TER OBISKOVALCEM V
CALIFORNIJI, ZA OBISK
Lastnika:
Bill Sitter in Chas. Lusin
bivša Clevelandčana

ZAVAROVALNINO
proti
ognju, tatvini, avtomobilskim
nesrečam, itd.
preskrbi
Janko N. Rogelj
6208 SCHADE AVE.
Pokličite:
ENdicott 0718

DRUGA IZDAJA
**ENGLISH - SLOVENE
DICTIONARY**
(Angleško-slovenski besednjak)
Naročite pri:
ENAKOPRAVNOSTI
6231 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio
CENA \$5.00

CLEVELAND
JE SLOVENSKA METROPOLA V
AMERIKI!
V Clevelandu so naseljeni Slovenci, oziroma Jugoslavlani iz vseh delov Slovenije in sploh Jugoslavije. V Clevelandu izhajajo slovenski list
ENAKOPRAVNOST
ki prinaša dnevno zanimive novice iz vseh delov sveta.
Enakopravnost
6231 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio

Dead Wrong

NATIONAL SAFETY COUNCIL

A. AVDEJENKO

LJUBIM

Poslovenil: D. RAVLJEN

(Nadaljevanje)

Na cesti je bilo vse tiho in prazno. Za plotom je zavijal pes. Čulo se je, kako žvenkljajo gumbi na hlačah Krilatega, ko se drgnejo ob železno pilo. Luna je pritegnil glavo med ramena in poskakuje. Vodja stopa široko in trdo. Jaz za njim. Krilati se sklanja in razlaga:

— Ne bomo se dolgo mudili — en, dva — in gotovo. Samo pazi, ne boj se!

Brada se mi začne tresti, bržčas zaradi nočne vlage. Začnem tekati, da bi se ogrel, tečem ob Krilatem in se stiskam k njemu.

Ustavimo se ob hišici, ograjeni z železnim, rešetkastim plotom. Krilati pogleda naokrog, nato preskoči ograjo in od tod iztegne roke. Luna preskoči sam in se napoti k durim, z iztegnjenim vratom kakor pes, kadar je na sledi.

Nekolikokrat obkroži hišo. Čakamo in pridržujemo dih. Vržemo se k tlom, kadar se nam zazdi, da čujemo šum. Naposlled potegne Krilati pilo in stopi k oknu.

Nekaj suhega in zvonkega pade izpod njegovih rok. Klecnam in čutim, da se mi v glavi vrti. Nato zagledam nad seboj kuštravo brado in čujem jezno sikanje. Zmerja me zaradi počasnosti in me naganja, naj že brž opravim.

Vzpel sem se Krilatemu na hrbet, dvignil me je na ramena in zagledal sem odprto okence. Od znotraj je udarjala toplota in z njo vonj svežega kruha. Vtaknem glavo v temni prostor in začutim, kako stiskajo močne roke Krilatega moja slaba bedra in me tišče v tuje stanovanje.

Tako se je prielo moja novo življenje.

Štirinajsto poglavje Krilatemu so nastopili zlati

dnevi. Prav gotovo že v vseh dvanajstih letih svojega lopovskega življenja ni doživel večje sreče.

Njegove oči niso več motne kakor močvirje. Njegov glas je mehkejši in gibkejši.

Skoraj nikoli ne zapusti svojega brloga. Vse delo je prepustil meni in Luni.

Jaz in Luna sva se sprijateljila. K temu je pripomogla nevarnost pri skupnem delu. Ob večerih sva hodila na lov. Tekala sva po mestu in iskala stanovanje, koder je na vratih visela žabica. Luna je imel za pasom ostro šilo, jaz pa vrečo na hrbtno. Ko sva otipala hladni in težki uhelji žabice, je Luna zataknil svoje orodje, nakar sva z vsilo pritislila na žabico in v nočno tišino je jeknilo zlomljeno železo. Luna je skrtil orodje pod srajco in ostal na preži. Jaz pa sem odprl vrata na zarjavelih tečajih, ki so zaškripali in mi rezali v srce. Pustil sem vrata na stežaj odprta. Za primer, da bo treba nanaglem bežati, pripravim drugi izhod: odprem okno na cesto.

Pohlepno izpraznim stanovanje. Izvlečem iz omare popolno obleko; sukničič, ki ga naglo oblečem in ki me ovira in duši s svojo veličino; z obešalnikov snemam svilene ženske obleke. Kako ti diše, da se mi moti v glavi, rad bi kar zaprl omaro...

V brlogu naju že pričakujejo. Krilati si je našel prekupčevalca žida, prodaja mu vso najino nakradeno robo in si z denarjem maši žepa.

Kadar sva srečno opravila, je Krilati kupil cel sodček žganja, cel zavoj kokaina, in tedaj so zavzele čaše. Ko se je pošteno nalil, se je vesel in srečen smejal z nalezljivim smehom. Objemal me je in se zaklinjal na svojo glavo, da še nikoli v živ-

ljenju ni poznal pogumnejšega in spretnejšega učenca. Skušal me je celo poljubiti.

Jaz pa sem pil, nalival čašo do roba, izpiral hladno tekočino, gasil nekakšen plamen v srcu.

... In tako venomer: tuja stanovanja in vrečica, prekupčevalec in denar, žganje in pesmi.

Z Luno sva se dogovorila, da zboliva. Legla sva, se objela in se tresla pod odejo. Nakar sem resnično zbolel.

Ležim postrani, zdaj pa zdaj se zavem in kakor da šele zdaj prvokrat razločno vidim svojega tovariša. Slabotna luč slabe svetilke pada na njegove čunje.

Na glavi ima debel šop las bronaste barve. Ti lasje ne bi počrneli pa če bi jih namazal s kolomazom in tudi ne potegnijo pod senco črne ovčjevinaste kučme. Razlegli so se po čelu z zlatimi kodri. Padali so po lichen in se skrivali za umazano ovratno ruto.

Tiho sem ga vprašal:

— Iz katerega kraja si?

— Iz Pasje vasi, — je odgovoril Luna in se stisnil bliže.

— Iz Pasje vasi? Še nikoli te nisem videl v Gnili globeli.

— Nisem iz vaše Pasje vasi, marveč iz svoje, južavske. Mar še nisi čul o mestu Juzovki? Oče je delal v centralnem rudniku, mati pa je popivala, se potepala in me pogostokrat tepla po očeh. Očetu sem se tolikokrat pritožil, toda bil je slabši in mi je samo svetoval: "Kreni jo po prstih, mrcino!" In tako sem storil. Pričakal sem jo pri kleti, jo sunil v globino, zaprl zgoraj poklopec in se nisem umaknil z njega, dokler ni prišel oče. Nato sem mu vse povedal, on pa je zarjul in — brž v klet, toda od tam ni bilo ne glasu ne vzdihla. Tedaj je planil nadme in me začel teptati z nogami...

Luna je pomolčal, me gledal in tiho nadaljeval:

— Tisto noč sem pobegnil in se nisem več vrnil.

Luna je odprl usta, kakor da hoče še nekaj povedati pa se je premislil. Gibal je z zaprtimi usti in njegove žejne oči so gledale v svetilko.

Nekdo je na okno obesil črne zavese. V somraku so se gibale rjave brke na podobi, pribiti na steno. Neke so zavijali psi, razlegala se je pesem.

Suhi stenj dogorele svetiljke se je spreminjal v pepelnat prah, za slovo je vztrepetal in tiho ugasnil. Luna je pohitel in končal:

... Oče mi je pustil spomin za vse življenje...

In je v temi otipal moje roko, jo potegnil in položil na svojo nogo, ki je bila razbrzdana.

Vas muči glavobol? Nabavite si najboljše tablete proti glavobolu v naši lekarni. Cena 50c.

Mandel Drug
LODI MANDEL, Ph. G., Ph. C.
SLOVENSKI LEKARNAR
15702 WATERLOO ROAD
Cleveland 10, Ohio
Lekarna odprta: Vsak dan od 9:30 dopoldne do 10. zvečer.
Zaprta ves dan ob sredah

NAROČILO SEDAJ!
CEV IN DIMNIK
"VACUUM"
\$4 do \$6
National Heating Co.
Postrežba širom mesta
FA 6516

ZA ZANESLJIVO ZAVAROVALNINO
proti OGNJU—NEVIHTAM—AVTO POŠKODBAM.
ITD., pokličite
JOHN ROŽANCE
15216 LUCKNOW AVENUE
KENmore 3662
PRODAJALEC ZEMLJIŠČ IN ZAVAROVALNINE

AKO NAMERAVATE
zidati novo hišo ali trgovsko poslopje,
SE OBRNITE NA ZANESLJIVO TVRDKO
Collinwood Construction Assoc.
GENERAL CONTRACTORS
751 EAST 185th STREET — IV 5702
GEO. ZAKAY — LOUIS SULA — JOHN YAGAR

z globokimi brazgotinami. In čul sem Luno šepetati:

— Zlomil mi jo je...

Ni izpustil moje roke, držal jo je skrbno, boječ se, da bi se zganila in bi jo tako izgubil.

— Ti si mi rekel, da so ti pravili "izrodek"? Ni prav. Veš, imenovati bi se moral Svetnik. Imaš oči kakor svetniki na svetlih podobah.

Petnajsto poglavje Grka ne uloviš. Prehitel je Luno, osleparil mene in gotovo bo v kratkem izginil s svojo nabito denarico. Jaz bom kar oslepel in obnemel od jeze. Obesim se!

Tega nosatega sleparja smo srečali na trgu v Rostovu. Jermal je zalag staro zlato in srebro. Jaz, Luna in Krilati smo se vtihotapili med stojnice s povrtino in s koncem očesa prežali, kod in kako se suče njegova nabita denarica. Luna se je očaran ustavil in šepnil:

— Naj bom mrcina, ako ne olajšam tega črnuha!

Krilati se je neopazno smehljaj. Namignil mi je in ko se je Luna oddaljil, mi je Krilati goreče šepnil:

— Svetniček, ne bodi nor, ne pusti Lune, da bi ti pred nosom vzel tako izdaten plen. Mar je boljši kakor ti?

Molčim. Kaj morem reči Krilatemu, ko sem v njegovi oblasti in ko vendar on razpolaga z mojo voljo in mojimi željami!

Pozabili smo na naše želodec. Luna se je celo umil in počesal svoje kodre in pri čistilu na cesti si je dal osnažiti čevlje, da so se pobilskavali kakor zrcalo, in ni ni ni mogel ločiti oči od ogoljenega Grka z astrahansko kučmo.

Toda špekulant se je izogibal množice. Čim so se mu bližali vsaj trije ljudje, je pokazal svoj ogoljeni hrbet in odšel na osamljen kraj, odkoder je z dramskimi očmi in iztegnjenim vratom ogledoval vrvež na trgu. Luna se je venomer motal okrog njega. Zdal kot prodajalec vžigalic, zdaj se mu je po-

Posluga
JOHN ZULICH INSURANCE AGENCY
18115 Neff Rd., IV 4221
Se priporočamo rojakom za naklonjenost za vsakovrstno zavarovalnino.

PRENOVIMO—POPRAVIMO FORNEZE
Novi fornezi na premog, olje, plin, gorko vodo ali paro. Resetting \$15—čiščenje \$5; premenjamo stare na olje. Thermostat.

Chester Heating Co.
1193 Addison Rd.—EN 0487
Govorimo slovensko

ODDAJTE VAŠE NAROČILO SEDAJ!
CEV IN DIMNIK
"VACUUM"
\$4 do \$6
National Heating Co.
Postrežba širom mesta
FA 6516

PRODAJALCI SREBRNINE
To je prilika, katero ste pričakovali! Sedaj vam lahko ponudimo neomejeno zalogo srebrnine za prodajanje od hiše do hiše.

PLAČAMO NAJVIŠJO PROVIZIJO
Dobre službe imamo tudi za poslovdaje. Zglasite se pri Mr. Rabkin

House of Silver
1857 E. 17 St.
med 9. in 12. zj.

Zemljišča
HIŠA NAPRODAJ
za 3 družine; 12 sob, dve garaži, kopalnica. Stanovanje s 3 in 6 sobami bo kmalu prazno. Cena \$8200. Dajte vašo ponudbo. Pokličite PR 5459

STROJEPISKA
ZA FINANCE CO.
Stalno, izkušnja ni potrebna. Zglasite se osebno.
COMMERCIAL CREDIT CORP.
840 Hanna Bldg.

Splošna hišna dela
Nič težkega snajzenja; nič pranja; lastna soba in kopalnica; za ostali preko noči; zahteva se priporočila.
YE 6541

Delo dobi starejša ženska
za oskrbo družine dveh odraslih oseb. Vse sobe v pritličju. Nič pranja. Dobi tudi sobo in hrano. Vpraša se na 18718 Groveswood Ave. Dobra plača.

nujal, da mu poceni nese prtljago, zdaj da mu za en sam čik očisti čevlje. Toda Grk pred njim nikakor ni izvekel svoje denarice. Slučajno je pogledal Luni v oči, se ustrašil njihovega ostrega bleśka in potem obzirno pazil, kako ga obletava.

Luna se je skrtil za ogrom in je kakor maček prežal na špekulantu.

(Dalje prihodnjé)

Dar za svobodo tiska
Kolekcija za obrambo svobode tiska se je pričela. Oglasil sem se pri poznanemu rojaku Frank Belaj, ki vodi modno trgovino, in je daroval \$25.00. Nadejam se, da bom tudi pri ostalih, katere bom obiskal, uspešen. Sliši se, da so tudi drugi kolektorji precej nakolektali. Želim vsem uspeh, zavednemu rojaku F. Belaj pa iskrena hvala za dar.

L. Medvešek, nabiralec.

Dela za ženske
Dekleta, izurjena, ali če se žele naučiti knjigovodne stroke. Plača od ure. Zanimivo delo. Forest City Bookbinding, 326 Caxton Bldg.

Ženska za hišna dela
V terek in petek. Malo pranja; splošna opravila v majhnem 4-sobnem stanovanju. Blizu Shaker. Pokličite

SK 1987

Dvojica
za popolno odgovornost v domu; 4 odrasle osebe; nič pranja. Mora biti popolnoma izurjena. Zahteva se priporočila. Plača \$250 mesečno.
DA 5953

Hišna opravila
SPLOŠNA; NAVADNA KUHA; zahteva se priporočila.
FA 3071

Splošna dela
na domu in varstvo dveh otrok. Dober dom in dobra plača za možno starejšo žensko.
OR 8070

Temporary housekeeper
For one month, from middle of October. Near Parma. To care for 3 small children. Hrs. 8-6 p. m. No Sundays. Call
Victory 9268

HIŠNA
Med 25 in 40 letom starosti; da bi ostala preko noči; splošna hišna opravila in navadna kuha. 2 otroka, 8 in 5 let stara. Dobra plača. Pokličite
GL 5650 ali zvečer FA 2216

DEKLE ZA SPLOŠNO PISARNIŠKO DELO
Billing — Accounts Receivable, strojepisje in korespondenca. — Shorthand ni potreben. 5-dnevni tehnik. \$150 do \$160 mesečno; pod 30 letom starosti.
American Screw Products Co.
Pokličite Mr. Bauer, RA 6070

GOSPODINJA ALI DVOJICA
Mož je lahko drugje zaposlen. Mora prevzeti popolno odgovornost. 2 odrasli oseb in 2 deklici, 3 in 6 let stari; navadna kuha. Privatno "efficiency" stanovanje s kopalnico. Zahteva se priporočila. MI 3900

Splošna hišna dela
Nič težkega snajzenja; nič pranja; lastna soba in kopalnica; za ostali preko noči; zahteva se priporočila.
YE 6541

Splošna hišna dela
Prednost ima Slovenka; dobra služba za pravo osebo. Prosta ob nedeljah in pol dne v četrtek; ostati mora preko noči. Dobra plača. Pokličite med 9. in 12. zj. RA 0461

BILLING MACHINE OPERATORICA
Electromatic; izurjena; zelo dobre delovne razmere. Izvrstna prilika. 5 dni tedensko; na vzhodni strani; dobra plača.
GA 2130

Dela za moške
Pomivač posode
Od 5. pop. do 1.30 zj. Dobra plača, obedi in uniforme.
HOWARD JOHNSON'S RESTAURANT
22350 Lake Shore Blvd.
RE 1800

Mehanik
z znanjem popraviljanja jeklenih delov in boilerjev. Plača od ure. Zglasite se jutraj.
BOOM BOILER & WELDING CO.
2514 Center St.

POMAGAČ V SKLADIŠČU IN ZA ODPREMLJENJE
Izurjen pri delu z petrolejskimi produkti. Visoka plača od ure. Zahteva se priporočila.
SOCONY VACUUM OIL INC.
2846 East 37 St.

PRVOVRSTNI PEK ZA KRUH
Dobra plača; unijsko delo. Dobre delovne razmere.
15637 MADISON AVE.
BO 5782

MIZARJI
Dolgotrajna dela na šolskem poslopiju v Euclidu. Unijška plača. — Zglasite se osebno ali telefonirajte.
NATIONAL CONCRETE FIREPROOFING CO.
719 E. 222 St., IV 2148

RE-NU AUTO BODY
potrebuje
Body and Fender Man
Plača \$2.00 na uro
Vpraša se pri
JOHN J. POZNIK
982 E. 152 St., GL 3830

ZIDARJI
PLAČA \$3.12½ NA URO
UNIJSKI DELAVCI SAMO;
NE POTREBUJE SE
POMAGAČEV
Podnevi: IV 4515
Zvečer: MO 2383

ŽENSKE ZA SNAZENJE
OB VEČERIH
Tedenska plača
Zglasite se v
EMPLOYMENT OFFICE
The May Co.

PRODAJALCI SREBRNINE
To je prilika, katero ste pričakovali! Sedaj vam lahko ponudimo neomejeno zalogo srebrnine za prodajanje od hiše do hiše.

PLAČAMO NAJVIŠJO PROVIZIJO
Dobre službe imamo tudi za poslovdaje. Zglasite se pri Mr. Rabkin

House of Silver
1857 E. 17 St.
med 9. in 12. zj.

Zemljišča
HIŠA NAPRODAJ
za 3 družine; 12 sob, dve garaži, kopalnica. Stanovanje s 3 in 6 sobami bo kmalu prazno. Cena \$8200. Dajte vašo ponudbo. Pokličite PR 5459

STROJEPISKA
ZA FINANCE CO.
Stalno, izkušnja ni potrebna. Zglasite se osebno.
COMMERCIAL CREDIT CORP.
840 Hanna Bldg.

Splošna hišna dela
Nič težkega snajzenja; nič pranja; lastna soba in kopalnica; za ostali preko noči; zahteva se priporočila.
YE 6541

Zemljišča
Attica Rd.—W. 147 St.
Bungalow angleškega tipa; zidan prednji del, 23 čevljev prednja soba; dve spalnici, praktična kuhinja, 2 zgotovljeni sobi na 2. nadst. Lota 40x160. Dober dom po zmerni ceni.
MR. SEIDMAN — LA 5024

POTREBUJE SE 100 DOMOV
Mi imamo kupce z gotovino za hiše za eno ali dve družini. Če nameravate prodati vaš dom, pokličite nas.
SERVICE REALTY CO.
12503 Superior Ave., LI 1965

Eno-nadstropni načrt
Udobno stanovanje s 4½ sobami, Niagara plinski fornec, avtomatični grelec za vodo; garaža in cementiran dovoz; od Warren Rd., severno od Loraina, \$13,500.
LORAIN-TRISKETT
CL 5011 - 15326 LORAIN - OR 2132

Za 4 družine
južnovzhodni vogal E. 57 St. in Curtis Ave. \$8,000. Pokličite lastnjaka
KE 4078

Mapledale Ave.
6 SOB ZA ENO DRUŽINO
V izvrstnem stanju; 3 garaže.
\$9,900

Brookside Realty
SH 4545
E. 79th St.,
severno od Euclida; 10 sob z 3 dodatnimi sobami na 3. nadst.; dober nakup. \$8,500, na odplačila. Sedaj se rabi za "rooming house." Lahko kupite tudi pohištvo. Pokličite
BIALOWSKY — HE 4550

Razno
CVETLICE IN RAZNA DARILA
dobite v naši trgovini na
5309 FLEET AVE — MI 3072
SEDAJ POD NOVIM VODSTVOM
Ed & Mil
Se priporočamo za naklošjenost.

Prodaja se gostilna
na jako prometnem prostoru v slovenski naselbini, Ima D 5 licenco. Zmerna cena. Poizve se pri
JOHN KOVAČIĆ
8603 St. Clair Ave.

VSLED SELITVE NA JUG
se prodajo pohištvo, 9-komadni orehov set za obednico, davenport kot nov, 11-3x15-6 aqua elm twist preproga poleg manjših preprog, 45 jrdov zavese (drapes) rozaste in aqua barve, miza in stoli. Pokličite takoj. — LA 2081.

Pohištvo
za družabno sobo, 2 komada, mohair frieze, ki se še ni rabil, \$150; tudi Philco radio aparate, model "1201" \$40; izvrstni nakupi. Ogledite si jih. Prodajalec se radi odhoda izven mesta.
DI 1333

RADI ODHODA IZVEN MESTA
se prodajo pohištvo za 2 spalnici, družabno sobo, dinette set, ledenico, peč, pralni stroj, radio-victrola kombinacija, svetilke in preproge ter druge predmete. V izvrstnem stanju in po zmerni ceni.
10723 LEE AVE., ZADAJ, ZGORAJ

Orehov set za obednico,
naprodaj po zmerni ceni. 6 stolov, velika miza, omara in ročno kvačkan namizni prt ter podloge za mizo. V izvrstnem stanju. Pokličite kadarkoli.
ME 8681

GOSTILNA
s pivom, vinom in žganjem na 2731 W. 25th St.
je sedaj pod novim vodstvom STAN & GENE FERREN IN CHESTER KANARSKI
Odprto do 1. zj.

VSA MONTERSKA DELA IZVRŠIJO
izurjeni plumberji. Imamo moderno opremo in najboljše potrebščine in dele za popravila. Vse delo je jamčeno.
BUNDA'S RELIABLE PLUMBER STORE, 16315 Lorain Ave.
Odprto od 9. zj. do 6. zv.

Orehov set za obednico
v prav dobrem stanju, se prodaja 8 komadov; miza, omara in 6 stolov. Pokličite kadarkoli
OR 9421

Fino izdelan davenport
naprodaj; krasna "coral rust" barva, kid mohair; v zelo izvrstnem stanju, po zmerni ceni. Pokličite po 6. uri zvečer
SW 0456

Martin Snider
(ZNIDARSIČ)
ki je za vedno zatisnil svoje mile oči
24. avgusta 1946

Eno leto grob Te krije kar si v večnost se podal, lepše zdaj Ti solnce sije, vsem v spominu si ostal.

Truplo tam na božji njivi v grobu hladnem zdaj počiva, spomin Tvoj pa neminljivi bo živel med nami do konca dni.

Zalujoči ostali:
SOPROGA, HČI,
VNUKI in VNUKINJE
Cleveland, O., 26. avgusta 1947